

TEMA

Defensa del territori

Aquest article és una continuació del publicat el passat 28 de març de 2023, sota el títol 'La batalla pel territori a Menorca'. Com en l'altre, la imatge de la dreta pertany a l'arxiu del GOB Menorca inclosa dins la Col·lecció Urbanisme a Menorca. AISM-CIM.

Xangri-La, el paradís guanyat

♦ Miquel López Gual *

Com es va enunciar al darrer escrit, el primer cas que volem recordar és s'Albufera des Grau. Després de l'arribada del turisme de masses encoratjada per la construcció de l'aeroport el 1969, el 1973 començava la primera gran campanya en defensa del territori a Menorca.

Revestit de respecte pels models constructius tradicionals que tras-

puaven l'equilibri entre activitat humana i entorn natural, la realitat era que el projecte urbanístic preveia zones hoteleres, comercials, esportives, de xalets i un gran camp de golf.

La conjuminació entre joves aficionats a la natura, experts acadèmics i activistes engendraria la campanya. L'objectiu de la campanya 'Salvem s'Albufera des Grau' era pressionar per modificar les previsions urbanístiques de la zona al PGOU, que es trobava en redacció. Per assolir aquesta fita, la campanya va centrar els esforços a

ser present al carrer (manifestacions, pasquins, etc.), omnipresent als mitjans de comunicació i tenir l'estaló científic d'organismes internacionals i nacionals que avalessin les postures conservacionistes, marcant sovint l'agenda pública.

Llavors, es va posar de manifest el potencial de la mobilització ciutadana en un moment encara de llibertat reprimida i alhora, part de la societat menorquina va assumir que defensar un dels espais

ecològics més importants de l'illa anava lligat a la reivindicació d'una major llibertat, transparència i democràcia; en definitiva, en contra de la fosca política municipal de l'agonitzant franquisme.

La polèmica s'allargà fins a dotze anys i la protecció no fou efectiva legalment

fins a l'any 1986. Es van generar precedents de lluita i tant o més important, de victòria, la qual cosa no era poc. La campanya de s'Albufera serà en certa manera el germe de grups organitzats posteriorment en defensa del territori i prova que, a més, es pot guanyar. Era la primera de moltes batalles que vindrien.

* Historiador doctorand en Història contemporània (URV)

TEMA

Gestació subrogada

La gestació subrogada és una tècnica de reproducció assistida en la qual una dona gesta en el seu ventre el fill d'una altra persona, renunciant als drets propis d'una mare sobre l'infant una vegada nascut. Aquesta pràctica està prohibida a Espanya, i de fer-se, la maternitat sempre li seria reconeguda a la dona que dona a llum.

No és un dret, és una explotació

♦ Lucía Álvarez *

Fa uns dies botà al focus mediàtic la notícia sobre la 'maternitat' d'una de les famoses més reconegudes dins l'Estat espanyol a l'edat de 68 anys. Aquesta dona havia fet un viatge de més de nou hores per recollir a temps la seva nounada i sortir al carrer en cadira de rodes com si fos ella la que acabava de

sotmetre's al procés natural més complicat de tots.

L'exclusiva no tardà a sortir a tots els mitjans de comunicació estatals obrint el debat sobre la legitimitat i la llibertat de l'acte. Afirmacions com que «està passant per un mal moment», «no fa mal a ningú» o «als Estats Units és legal llavors no passa res» fa dies que naveguen per les xarxes socials i els programes de premsa rosa en un mar de polèmica força justificat.

La protagonista de la història no

hauria passat els filtres necessaris per a l'adopció a causa de l'edat i el seu estat psicològic –tendències suïcides i dol patològic. Durant els processos d'adopció el que es posa per damunt de tot és el benestar del nin/a i és per això que aquest tipus de perfil no poden optar i prefereixen explotar reproductivament a una dona per saciar els

seus desitjos. Els defensors d'aquesta pràctica s'escuden en la lliure elecció de la dona gestant. Però, si això és així, per què sempre són homes i dones rics els qui compren i dones pobres les que venen? Això es deu al fet que aquesta 'lliure elecció' és en realitat un mite i el que trobem és la coacció que suposa la necessitat econòmica. La llibertat sobre el cos de la dona només agrada quan aquest suposa un servei: la pornografia, la prostitució o la gestació subrogada ni tocar-les perquè cadascuna és lliure de fer el que vulgui (i a més, beneficia a homes i rics).

La maternitat no és un dret, és un desig, i no hem de confondre ambdues coses. Desitjar ser mare no autoritza a ningú a fer el que sigui per aconseguir-ho. I menys si parlem de tràfic de persones.

* Graduada en Història i estudiant del Màster en Polítiques d'Igualtat i Prevenció de la Violència de Gènere

TEMA

Fer negoci de l'educació superior

El capitalisme acadèmic, terme encunyat pels investigadors Slaughter i Leslie en una obra homònima de 1997, fa referència al conjunt d'iniciatives que fan les universitats amb els seus acadèmics, amb el propòsit d'incrementar el seu prestigi i també els seus ingressos.

Capitalisme acadèmic

♦ Rafel Puigserver Pou *

El passat mes de març es coneixia que la Universitat de Córdoba (UCO) suspenia de sou i feina a un dels seus científics més citats del món. El motiu va ser que tot i aquest professor tenia un contracte de funcionari a temps complet amb la UCO, apareixia com a investigador

d'altres centres com la Universitat Rei Saud, a Riad (Aràbia Saudita).

Aquest cas, destapat a la premsa, va servir per descobrir que algunes universitats del món capten científics productius i de prestigi que, a canvi d'una bona remuneració econòmica, els ajuden a pujar escales en l'Academic Ranking of World Universities que s'elabora amb els millors centres superiors del món. Per elaborar-ho es té en compte el nombre de científics

guardonats que hi treballen o que hi han estudiat, quina part de la seva investigació és citada a tot el món i quant ha contribuït en els diferents camps acadèmics, sobretot de ciències pures. El rànquing ha estat criticat per basar-se sobretot en els factors d'adjudicació, soscant així la importància de la qualitat de la instrucció i les humanitats.

I és que la carrera d'un investi-

gador i els rànquings universitaris s'avaluen sobre la base del nombre de publicacions. Aconseguir un lloc de treball o ascendir dins del món acadèmic depèn gairebé exclusivament del nombre d'articles científics

publicats i del factor d'impacte (nombre de cites) que aquests tinguin. Aquest factor d'impacte és la moneda del canvi en el qual el capital hi ha vist un model de negoci que factura a les institucions de recerca públiques més de 42 milions d'euros anuals a Espanya. Un negoci discutible i sobretot massa car.

* Doctor en Humanitats i Ciències Socials i professor de Secundària